

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำนวน 188 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจี้และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% (พรรณี ธิกิจวิวัฒน์, 2553, หน้า 72) เทียบสัดส่วนของประชากรแล้วสุ่มอย่างง่าย จำนวน 127 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และการศึกษาที่เปิดสอน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของช่องน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 51 ข้อ ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ จำนวน 7 ข้อ
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน จำนวน 7 ข้อ
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 4 ข้อ
4. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ จำนวน 5 ข้อ
5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 7 ข้อ
6. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 7 ข้อ
7. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา จำนวน 7 ข้อ
8. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน จำนวน 7 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) กำหนดค่าคะแนนของช่องน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่มากที่สุด / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่มาก / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อย / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อยที่สุด / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาที่พบและสิ่งที่ควรปรับปรุงซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองหรือยูชยา เขต 1 ขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างข้อคำถามโดยพิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าและนิยามเชิงปฏิบัติการแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้และการจัดรูปแบบการพิมพ์ แล้วนำมาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังมีรายนามปรากฏในภาคผนวก ก ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาโท ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาโท 3 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาเอก 1 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาและครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งใช้เกณฑ์การตัดสินใจว่า คำถามที่คงไว้นั้น ควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 สำหรับการศึกษานี้ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองหรือยูชยาเขต 1 มีค่าความตรงทุกรายการ โดยมีค่าความสอดคล้อง คือ 0.80-1.00 โดยมีรายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองหรือยูชยาเขต 1 ที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 132-133) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว ปรับปรุงแก้ไข และ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือ แบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงาน คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ตอบแบบสอบถาม การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ บริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์ไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ กำหนดไว้ คือ 127 ชุด ในระหว่างวันที่ 15 – 28 ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วย ตนเอง

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารสถานศึกษา ด้วย ตนเอง ในระหว่างวันที่ 16 – 29 ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการทดสอบเป็น รายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's method ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 76-77)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำแนกตามการศึกษาที่เปิดสอน ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้สถิติ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยกำหนดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รวมทั้งการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's